

Dosarul nr. 2ra-456/23
2-21146023-01-2ra-22032023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Vîșcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

10 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ghennadi Dimov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ghennadi Dimov
împotriva Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii
Moldova, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Moldelectrica” cu privire la
anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru
lipsa forțată de la serviciu și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Ghennadi Dimov și menținută hotărârea din 01 iulie
2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 01 octombrie 2021, Ghennadi Dimov a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii
Moldova cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție,
încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral
(f. d. 2-3, vol. I).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Ghennadi Dimov a
indicat că la 17 septembrie 2021, de către viceprim-ministru, ministru al
Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova a fost emis ordinul
nr. 28p cu privire la concediere, conform prevederilor art. 86 alin. (1) lit. z) din
Codul muncii și pct. 8.3. lit. j) din contractul individual de muncă, prin care
contractul individual de muncă nr. 48 din 16 august 2018, încheiat între fondator și
directorul general al ÎS „Moldelectrica”, Ghennadi Dimov a fost rezolvit din data de
20 septembrie 2021, ca fiind încheiat cu încălcarea termenului reglementat de art. 9
alin. (4) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea
municipală.

A considerat reclamantul că ordinul menționat este ilegal și neîntemeiat.

A evidențiat că Codul muncii nu prevede ca temei de concediere, conform art. 86 alin. (1), rezolvirea sau rezoluțiunea contractului de muncă.

Având în vedere prevederile art. 260 alin. (1) din Codul muncii, a comunicat că prin acordul părților, durata contractului a fost stabilită până la sfârșitul lunii august 2023, adică 5 ani și 14 zile.

Referitor la argumentul fondatorului (angajatorului) precum că contractul individual de muncă nr. 48 din 16 august 2018 a fost încheiat cu încălcarea termenului reglementat de art. 9 alin (4) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, a accentuat că acest fapt nu poate fi imputat angajatului și chiar dacă această eroare a fost admisă de către angajator, ea putea fi corectată prin ajustarea acestui termen printr-un acord adițional la contract, cu atât mai mult că termenul determinat de contract expiră abia la 01 septembrie 2023.

A remarcat că temeiul invocat de fondator (angajator) în ordinul de concediere este fals și contrar legislației muncii, fiind doar un pretext de a desface contractul individual de muncă cu orice preț, fapt care duce la îngrădirea dreptului la muncă și libertatea muncii, prevăzut de Constituția Republicii Moldova și conform prevederilor art. 6 din Codul muncii, servește ca temei de nulitate a ordinului contestat.

Referitor la paguba morală, reieșind din prevederile art. 2036 alin. (1) și 2037 din Codul civil, reclamantul a invocat că, până la numirea sa în funcția de director interimar al ÎS „Moldelectrica”, a activat timp îndelungat în instituțiile publice, având o reputație ireproșabilă, fiind cunoscut unor pături largi ai societății civile, iar prin emiterea și executarea ordinului contestat, a fost supus discriminării în sfera muncii pe criterii politice și altele nelegate de calitățile sale profesionale, care este expres interzisă de art. 8 din Codul muncii.

Concedierea sa a fost intens mediatizată în mass media, inclusiv la emisiunile știri ale diferitor posturi de televiziune, devenind cunoscută publicului larg.

Prin emiterea ordinului ilegal, reputația sa personală și posibilitățile de viață familială și socială au fost afectate considerabil.

De asemenea, din cauza acestei decizii, în prezent, întâlnește dificultăți majore la angajare în câmpul muncii.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 189, 196, 209, 211, 212 din Codul administrativ, art. 6, 8, 206, 208, 210, 211¹, 354, 355 din Codul muncii, art. 2036, 2037 din Codul civil.

Reclamantul a solicitat anularea ordinului Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova nr. 28p din 17 septembrie 2021 cu privire la concediere, restabilirea în funcția de director general al ÎS „Moldelectrica”, încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a salariului pentru lipsa forțată de la serviciu începând cu data de 20 septembrie 2021 până la data restabilirii în funcția deținută anterior concedierii și repararea prejudiciului moral în sumă de 200 000 de lei.

Prin încheierea protocolară din 01 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu ÎS „Moldelectrica” (f. d. 84-85, vol. I).

Prin încheierea din 17 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea depusă de Ghennadi Dimov, reprezentat de avocatul Pavel Lutenco privind renunțul la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 200 000 de lei, fiind încetat procesul civil intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Ghennadi Dimov împotriva Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral, în partea pretenției privind încasarea de la Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova în beneficiul lui Ghennadi Dimov a prejudiciului moral în sumă de 200 000 de lei (f. d. 99-100, vol. I).

Prin hotărârea din 01 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Ghennadi Dimov, ca fiind neîntemeiată (f. d. 118, 121-129, vol. I).

La 07 iulie 2022, Ghennadi Dimov a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, iar la 18 octombrie 2022, a fost depusă cererea de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (f. d. 120, 142-148, vol. I).

Prin decizia din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ghennadi Dimov și menținută hotărârea din 01 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f. d. 173, 174-181, vol. I).

În consolidarea soluției adoptate, prima instanță și instanța de apel au considerat că este neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ghennadi Dimov, fiind pasibilă de a fi respinsă, reieșind din considerentele că ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova nr. 28p din 17 septembrie 2021 cu privire la concediere, este unul întemeiat, emis cu respectarea legislației în vigoare, a competenței emitentului, precum și potrivit procedurii prevăzute exhaustiv de cadrul legal.

Cu referire la prevederile art. 86 alin. (1) lit. z) din Codul muncii și art. 1, 9 alin. (4) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, instanțele de judecată au menționat că, cadrul legal acordă prerogativa angajatorului de a desface la inițiativa sa contractul de muncă, pentru alte motive prevăzute de Codul muncii, precum și de alte acte legislative.

Conform pct. 4 din Statutul ÎS „Moldelectrica” din 07 noiembrie 2007, fondator al întreprinderii este Ministerul Industriei și Infrastructurii al Republicii Moldova, iar pct. 23 și 24 din Statut stipulează că fondatorul își exercită drepturile de gestionare a întreprinderii prin intermediul Consiliului de administrație și Administratorul Întreprinderii (organul executiv); Fondatorul încheie cu Administratorul Întreprinderii un contract pentru transmiterea proprietății de stat în gestiune operativă și a împuternicirilor de desfășurare a activității de întreprinzător.

Totodată, potrivit pct. 8.3. din contractul individual de muncă nr. 48 din 16 august 2018, părțile au stabilit că directorul general este eliberat din funcție, iar prezentul contract este reziliat din inițiativa fondatorului înainte de expirarea

termenului de valabilitate în următoarele cazuri: j) alte situații întemeiate juridic; m) prezența altor temeuri prevăzute de legislația muncii a Republicii Moldova.

Prin urmare, instanțele de judecată au considerat întemeiat ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova nr. 28p din 17 septembrie 2021 cu privire la concediere, adoptat în privința lui Ghennadi Dimov, prin care a fost desfăcut contractul individual de muncă nr. 48 din 16 august 2018, încheiat între fondator și Ghennadi Dimov, directorul general al ÎS „Moldelectrica”, ca fiind încheiat cu încălcarea termenului reglementat de art. 9 alin. (4) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

Prima instanță și instanța de apel au accentuat faptul că este prerogativa exclusivă a angajatorului de a decide asupra activității sale în funcție de conjunctura economică, comercială în care acesta își desfășoară activitatea, astfel din acest punct de vedere, angajatorul este liber de a-și gestiona propria activitate conform propriilor viziuni și concepții în vederea sporirii eficienței acesteia, respectiv, angajatorul fiind în drept de a concedia administratorul societății, în situația în care atare măsură este prevăzută expres prin lege.

Instanțele de judecată au reținută că, la caz, sunt întrunite condițiile art. 86 alin. (1) lit. z) din Codul muncii, iar angajatorul Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova întemeiat a emis ordinul nr. 28p din 17 septembrie 2021, prin care a fost concediat Ghennadi Dimov din funcția de director general al ÎS „Moldelectrica”.

În condițiile în care prima instanță și instanța de apel au conchis că eliberarea din funcție a reclamantului/apelantului este legală, sunt neîntemeiate și pretențiile privind încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și compensarea cheltuielilor de judecată, fiind subsecvente pretenției de anulare a ordinului de concediere.

La 01 martie 2023, Ghennadi Dimov a declarat recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f. d. 183-194, vol. I).

În motivarea recursului, recurentul a indicat că nici instanța de fond și nici instanța de apel nu au constatat toate circumstanțele de fapt relevante litigiului, nu au stabilit volumul deplin al obiectului litigiului dedus judecății și nu au ținut cont de legea ce guvernează raportul juridic litigios.

A precizat că nici Codul muncii, nici alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, nu conțin temeiul încetării acțiunii contractului individual de muncă ca fiind rezolvirea.

Articolul 86 din Codul muncii prevede expres că concedierea reprezintă desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru motivele expres prevăzute în conținutul articolului vizat.

A considerat ca fiind absolut inadmisibilă și contrară normelor de drept material încetarea contractului individual de muncă prin rezolvire în temeiul art. 86

din Codul muncii. Or, art. 86 din Codul muncii prevede cazurile de rezolvire a contractului individual de muncă prin concediere, dar nu rezolvire.

Reieșind din prevederile art. 1084 din Codul civil, a menționat că rezolvirea este proprie doar contractelor civile, dar nu și raporturilor juridice de muncă.

Instanțele de judecată, la examinarea litigiului, nu au ținut cont de prevederile pct. 18 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22 decembrie 2014 privind practica judiciară a examinării litigiilor care apar în cadrul încheierii, modificării și încetării contractului individual de muncă, în care se menționează expres care sunt alte motive prevăzute de Codul muncii și alte acte legislative care ar constitui temei de concediere în conformitate cu prevederile art. 86 alin. (1) lit. z) din Codul muncii.

Prin prisma prevederilor Codului muncii, în cazul în care angajatorul a identificat ulterior stabilirea eronată a termenului de valabilitate al contractului individual de muncă ca fiind până la data de 01 septembrie 2023, a fost în drept de a modifica contractul individual de muncă prin încheierea unui acord suplimentar care să fie parte a contractului individual de muncă nr. 48 din 16 august 2018, dar să nu recurgă la concedierea administratorului ÎS „Moldelectrica” prin rezolvirea contractului.

Mai mult, Codul muncii prevede noțiunea de nulitate a clauzei unui contract individual de muncă. Or, în momentul în care angajatorul a identificat că o anumită clauză a contractului individual de muncă este pretins nulă pe temei că contravine art. 9 alin. (4) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, atunci în conformitate cu art. 84 din Codul muncii, urma a fi înlocuită în mod automat cu dispozițiile legale prin modificarea contractului individual de muncă în condițiile art. 68.

Totodată, art. 49 din Codul muncii prevede inclusiv și posibilitatea modificării de către angajator a clauzei cu privire la durata contractului individual de muncă, dar nu concedierea în temeiul art. 86 alin. (1) lit. z) din Codul muncii.

Indicarea eronată/greșită de către angajator a termenului de valabilitate al contractului individual de muncă nu se încadrează la temeiurile de concediere conform art. 86 alin. (1) lit. z) din Codul muncii.

A afirmat că, deși Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova a invocat că a stabilit eronat valabilitatea contractului până la 01 septembrie 2023, totuși a indicat la concediere înainte de expirarea termenului de valabilitate.

Conform pct. 8.3 din contractul individual de muncă nr. 48 din 16 august 2018, angajatorul recunoaște valabilitatea contractului la data emiterii ordinului de concediere nr. 28 din 17 septembrie 2021.

În Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22 decembrie 2014 nu se identifică ca fiind temei de încetare a contractului individual de muncă prin concediere în conformitate cu prevederile art. 86 alin. (1) lit. z) din Codul muncii – încălcarea la încheierea contractului individual de muncă nr. 48 din 16 august 2018 a termenului legal de 5 ani prevăzut la art. 9 alin. (4) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 24 ianuarie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 182, vol. I), însă careva date care ar confirma recepționarea acestora de către recurent, lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 01 martie 2023, în termenul legal.

La 10 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, ÎS „Moldelectrica” a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Ghennadi Dimov (f. d. 214-218, vol. I).

La 13 aprilie 2023, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova a depus referință, solicitând de a considera ca fiind inadmisibil recursul declarat de Ghennadi Dimov sau în cazul în care cererea de recurs va fi declarată admisibilă, respingerea recursului (f. d. 219-224, vol. I).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de Ghennadi Dimov împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ghennadi Dimov, este inadmisibil, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Ghennadi Dimov, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor

faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Ghennadi Dimov, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ghennadi Dimov împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni